

**ETİL ALKOL, METANOL VE SUMA ÜRETİM MİKTARI İLE ETİL ALKOL
VE METANOL DEPOLARINDAKİ STOK HAREKETLERİNİN TESPİTİNE,
ÜRÜNLERİN TİCARETİNE İLİŞKİN YÖNTEMİN BELİRLENMESİNE,
VERİLERİN TOPLANMASINA VE ÜRÜNLERİN NAKLİNE
İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2024/14)**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, yurt içinde üretilen etil alkol, metanol ve suma ile ithal edilen etil alkol ve metanolün üretim ve/veya ithalat miktarları ile depolardaki stok hareketlerinin tespitine, ürünün piyasa arz zinciri içindeki hareketinin elektronik ve fiziki olarak takibine, faaliyetlerin elektronik ortamda izlenmesine ve kayıt altına alınmasına yönelik kurulacak sistem ile satıcıların ve alıcıların yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ; etil alkol, metanol ve suma üreticisi firmaların üretim tesislerindeki hammadde, yarı ürün ve nihai ürün miktarları ile depolardaki stok hareketlerinin tespitine yönelik olarak, Bakanlık tarafından takılma zorunluluğu getirilen sayaçların teknik özelliklerine, bu sayaçların monte edileceği noktaların belirlenmesine, kontrolüne, mühürlenmesine ve Bakanlık bilişim sistemine entegrasyonuna, Bakanlıkça kurulan veya firmalardan kurulması istenen sistemlerin düzenli çalışmasını sağlamaya yönelik uygulamalara, etil alkol, metanol ve sumanın üretim, ithalat, ihracat, satış ve sevkiyat faaliyetlerinin arz zinciri içerisinde elektronik ortamda izlenmesi amacıyla Bakanlık tarafından sağlanan sistemin kullanımına, üretim, ithalat, ihracat, satış ve sevkiyatının kayıt altına alınmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun 4/B maddesinin birinci fıkrası ile 30/10/2011 tarihli ve 28100 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Etıl Alkol ve Metanolün Üretimi ile İç ve Dış Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı ve 18 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Alıcı: Etıl alkol, metanol ve suma alımı konusunda Bakanlık tarafından yetkilendirilen ve ATİP’e kaydedilen gerçek ve tüzel kişileri,
- b) Alkol Ticaret Platformu (ATİP): Etıl alkol, metanol ve suma üretiminin, ithalatının, ihracatının, yurt içi alım satımının ve sevkiyat faaliyetlerinin arz zinciri içerisinde hareketlerinin izlenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla Bakanlık tarafından geliştirilen, Bakanlığın verdiği yetki çerçevesinde alıcı ve satıcıların e-Devlet şifresi ile erişim sağladığı ve bu faaliyetlerine ilişkin bilgileri Bakanlığa bildirdiği sistemi,
- c) Alkol Transfer Belgesi: Etıl alkol, metanol ve sumanın bir yerden başka bir yere nakli öncesinde satıcı tarafından ATİP üzerinden düzenlenmesi ve nakil esnasında araçta bulundurulması zorunlu, benzersiz kod içeren belgeyi,
- ç) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- d) Daire Başkanlığı: Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığını,
- e) Depo: Üretici ve ithalatçılar tarafından üretim tesisi dışında kurulan ve satışa sunmak üzere muhafaza edilen dökme etıl alkol ve metanolün bulundurulduğu yerleri,
- f) Elektronik Alkol Takip Sistemi (EATS): Etıl alkol, metanol ve suma üretim tesislerine yerleştirilen sayaçlardan elde edilen üretim verileri ile Ticaret Bakanlığında elektronik ortamda elde edilen ithalat verilerini derleyerek, Alkol Ticaret Platformu üzerinden bu ürünlerin piyasa arz zinciri içindeki hareketini ve U-ETDS aracılığıyla ürünün yurt içindeki fiziki hareketini izleyen ve kayıt altına alan sistemi,

g) Haberleşme cihazı: EATS kapsamında üretim tesisine yerleştirilen sayaçlardan sağlanan veriyi şifreleyerek Bakanlık veri merkezine aktaran elektronik cihazı,

ğ) Satıcı: Etil alkol, metanol ve suma satışı konusunda Bakanlık tarafından yetkilendirilen ve ATİP'e kaydedilen gerçek ve tüzel kişileri,

h) Sayaç: Üretim tesisi ile depolardaki hatlara yerleştirilen ve Bakanlık veri merkezine iletmek üzere bulunduğu hattan geçen akışkan hammadde, yarı ürün veya nihai ürün miktarını ölçmeye, kaydetmeye ve iletmeye yarayan, teknik özellikleri Bakanlıkça belirlenen elektronik veya mekanik debimetre/akış ölçer cihazını,

ı) Tütün ve Alkol Gümrük Veri Sistemi (TAGVİS): Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemi ile entegre çalışan tütün, tütün mamulü, etil alkol ve metanolün ithalat işlemlerine dair izin taleplerinin ve beyan bilgilerinin Bakanlığa iletildiği elektronik sistemi,

i) Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS) : 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında karayolu taşımacılık faaliyetinde bulunan firmaların taşıdıkları eşya, tehlikeli yük, kargo ve yolcu hareketlerinin elektronik olarak takibi, değerlendirilmesi ve denetimi imkanı sağlayan sistemi,

j) Yönetmelik: Etil Alkol ve Metanolün Üretimi ile İç ve Dış Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

Sayaç takma zorunluluğu

MADDE 5- (1) Firmalar etil alkol, metanol ve suma üretim tesisleri ile depolardaki gerekli görülen hatların içinden geçen akışkan hammadde, yarı ürün ve nihai ürünü ölçmek ve kaydetmek üzere, teknik özellikleri Bakanlıkça belirlenerek Bakanlık internet sitesinde yayımlanacak olan, 29/6/2016 tarihli ve 29757 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2014/32/AB) düzenlemelerine uygun sayaçları tedarik etmek ve hatların üzerinde Bakanlık tarafından belirlenecek noktalara cihazın yetkili teknik servisinden hizmet alarak montajını sağlamak ve cihazların kurulum ve çalışmasının standartlarına uygun olduğuna dair teknik rapor tanzim ettirmek zorundadır.

(2) Üretim faaliyetine ilişkin ölçümler, üretim tesisinin hammadde, yarı ürün ve nihai ürün hatları üzerinde olmak üzere en az üç noktaya, depolardaki ölçümler ise depo giriş ve çıkış hatları üzerinde olmak üzere en az iki noktaya yerleştirilecek sayaçlar ile yapılır.

(3) Sayaçlar, üretim tesislerinde hammadde hattı, alkollü mayşe tankı çıkış hattı ile mayşe kolonu, pürifikasyon kolonu, rektifikasyon kolonu ve dimetilizasyon kolonu gibi ayrımsal kolonları içeren distilasyon ünitesi çıkış hattı üzerine, depolarda ise depo giriş ve çıkış hatları üzerine yerleştirilir.

(4) Daire Başkanlığının izni olmaksızın üretim tesislerinde distilasyon çıkışı ile nihai üretim miktarını tespit eden sayaç arasındaki hat üzerinde, depolarda ise tank çıkışından sayaca giden hat üzerinde musluk veya benzeri tahliye aparatlarına yer verilemez, teknik zorunluluklar haricinde sökülebilir bağlantı bulundurulamaz.

(5) Firmalar EATS kapsamında montajı sağlanan sayaçların doğru ölçüm yaptığının tespiti amacıyla, Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2014/32/AB)'ne uygun olarak yetkili kurum/kuruluş tarafından Modül F ile ölçüm doğrulanması yapılmasını sağlamak zorundadır. Bakanlık ayrıca dolum noktalarına ve üretim tesisinin veya deponun projesine bağlı olarak, yapılan ölçüm sonuçlarını etkileyebilecek ek hatlara da sayaç yerleştirilmesini ve Modül F ile ölçüm doğrulanmasının sağlanmasını talep edebilir. F modülü doğrulaması işlemi sonucunda yetkili kurum/kuruluş tarafından mühürlenmiş sayaçlar ile teknik servis tarafından kurulum ve çalışmasının standartlarına uygun olduğuna dair teknik rapor tanzim edilen sayaçlara ayrıca Bakanlık mührü uygulanır.

Verinin Bakanlık veri merkezine transferi

MADDE 6- (1) Sayaçlardan elde edilen veri, Bakanlık tarafından sağlanacak haberleşme cihazı vasıtasıyla internet üzerinden Bakanlık veri merkezine aktarılır.

(2) Tesislere ve depolara montajı sağlanan sayaçlardan elde edilen verinin Bakanlık veri merkezine aktarımı için gerekli modem, internet bağlantısı, WAN ve LAN sabit IP adresi, data ve enerji hatları ile sisteme enerji sağlayacak kesintisiz güç kaynakları Bakanlığın belirleyeceği standartlar gözetilerek tesis sahibi tarafından sağlanır. Firma tarafından temin edilecek modem sadece EATS projesine tahsis edilir. Bakanlık gerek görmesi halinde temin edeceği kesintisiz güç kaynaklarının tesise ve depolara yerleştirilmesini firmadan talep edebilir. Firmalar bu talebi yerine getirmek zorundadır.

(3) Bakanlık tarafından izlenecek sayaçlara enerji ve veri transferi sağlayan hatlar ile internet bağlantı hattı, tesis ve depo içerisinde Daire Başkanlığı tarafından da uygun görülecek ve sıcaklığı 35 santigrat dereceyi geçmeyecek bir alanda konumlandırılacak kapalı bir panoda birleştirilir, haberleşme cihazı panoya yerleştirilir ve pano Bakanlık tarafından mühürlenir.

(4) Bakanlık sayaçlardan elde edilen verinin, standartlarını belirleyeceği yöntemle tesis veya depo sahibi firma tarafından internet üzerinden Bakanlık veri merkezine iletilmesini de talep edebilir.

(5) Tesis veya depo sahibi firma, sistemde yer alan cihazlara kesintisiz enerji sağlamak, bu kapsamda Bakanlıkça talep edilmesi halinde teknik özellikleri Bakanlıkça belirlenecek sistemleri temin etmek, kurulumunu ve kesintisiz çalıştırılmasını sağlamak zorundadır.

(6) Bakanlık gerekli görmesi halinde sistemin güvenliğinin sağlanması amacıyla sayaçların, panonun, üretim ve dolum hatlarının bulunduğu noktaların görüntülerini anlık olarak aktarabilecek ve kaydedebilecek, teknik özellikleri Bakanlıkça belirlenecek kamera ve görüntüleme sistemlerinin kurulmasını isteyebilir.

(7) Üretim tesislerinde üretim miktarının, depolarda ise giren ve çıkan ürün miktarının kesintisiz ölçülmesi esastır. Sayaçlarda meydana gelebilecek arıza veya bakım gibi teknik gerekçelerle üretime veya depolardan satışa ara vermek istemeyen firmalar Bakanlıkça da uygun görülecek alternatif hat üzerine ayrıca sayaç yerleştirebilir.

(8) Firmalar, EATS'nin işleyişini engelleyen her hangi bir durumun vuku bulması halinde ATİP üzerinden Bakanlığa derhal bilgi vermek zorundadır.

Sayaçların muayene işlemleri

MADDE 7- (1) EATS kapsamında tesislere yerleştirilen sayaçların muayeneleri 24/7/1994 tarihli ve 22000 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

Alkol Ticaret Platformuna kayıt zorunluluğu

MADDE 8- (1) Etil alkol veya metanol üreten, ithal eden, ihraç eden, satan veya satın alan kişiler ile suma üreten, satan veya satın alan kişilerin ATİP'e kayıtlı olmaları ve bu faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemleri ATİP üzerinden yapmaları zorunludur.

(2) Alıcılar, satın almaya yetkili olduğu ürünü ve talep ettikleri miktarı ATİP üzerinden satıcıya iletir. Satıcılar ATİP üzerinden iletilmeyen sipariş talebine istinaden ürün satışı veya sevkiyatı yapamaz.

Başvuru işlemleri

MADDE 9- (1) ATİP'e kayıt başvurusu yapmak isteyen alıcılar Daire Başkanlığının internet sitesinde yayımlamış olduğu başvuru formu ve eki belgeler ile Bakanlığa başvurur. Bakanlık başvuruları değerlendirerek uygun bulunanları ATİP'e kaydeder. ATİP'e kaydedilen gerçek ve tüzel kişiler sisteme giriş yetkisi kazanır.

Alıcı ve satıcıların ATİP'e girişi

MADDE 10- (1) Sisteme kaydı yapılan gerçek kişi alıcı ve satıcılar, ATİP'e kişisel e-Devlet hesabı üzerinden erişim sağlar. Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişi alıcı ve satıcılar ise ticaret siciline tescilli yetkili bir kişi üzerinden ATİP'e tüzel kişilik olarak erişim sağlar. Ayrıca e-Devlet tüzel kişi hizmeti ile giriş yapan kişiler, ATİP üzerinden tüzel kişi adına işlem yapmak üzere başka bir kişiyi yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu kişi e-Devlet gerçek kişi hizmeti ile ATİP'e erişim sağlar.

Sevkiyat ve teslim alma işlemleri

MADDE 11- (1) ATİP üzerinden sevkiyat bilgileri girilmeyen ve Alkol Transfer Belgesi düzenlenmeyen ürünler bulundukları yerden bir başka yere nakledilemez, alıcı tarafından teslim alınamaz.

(2) Alkol Transfer Belgesi, nakliye hizmeti veren kişinin, sevkiyata ilişkin bilgileri U-ETDS'ye girmesinden sonra, satıcı tarafından ATİP üzerinden iki nüsha olarak düzenlenir.

(3) İki nüsha olarak düzenlenen Alkol Transfer Belgesinin sevkiyat esnasında nakil aracında bulundurulması, yapılan kontrollerde kolluk kuvvetlerine veya yetkili kamu görevlilerine ibraz edilmesi ve teslimat esnasında taraflarca imzalanan belgenin alıcı ve satıcı tarafından saklanması zorunludur.

(4) Etil alkol, metanol veya suma sevkiyatı yapan araçların Alkol Transfer Belgesi düzenlenmeden ürün nakletmesi halinde sorumluluk satıcı firmaya aittir. Ancak alıcının Alkol Transfer Belgesi düzenlenmeksizin kendisine gönderilen ürünü teslim alması halinde, ürünün mevzuata aykırı şekilde sevkiyatı nedeniyle satıcı ve alıcı birlikte sorumlu kabul edilir.

(5) Alkol Transfer Belgesi düzenlendiği andan itibaren 72 saat süreyle geçerlidir. Ürünün bu süre zarfında teslim edilmemesi halinde gerekçesi belirtilmek suretiyle ATİP üzerinden Bakanlığa bilgi verilerek ek süre talep edilir. Bakanlık yapacağı değerlendirme sonunda ek süre verebilir. Ürün teslim alındıktan sonra, alıcı tarafından, Alkol Ticaret Platformu üzerinden en geç üç iş günü içinde alındı onayı verilmek zorundadır. Süresi içinde alındı onayı vermeyen alıcılar, alındı onayı verene kadar ATİP üzerinden aynı satıcıya yeni bir sipariş veremez.

(6) Firmalar, depoları ve şubeleri arasında ürün sevkiyatı yapmadan önce ATİP üzerinden Alkol Transfer Belgesi düzenlemek zorundadır.

İthalat işlemleri

MADDE 12- (1) İthal edilen ürün miktarının firma stok kaydına işlenebilmesi için ilgili gümrük beyannamesinin kapatılması şartı aranır. Firmalar ithal edilen ürüne ilişkin bilgileri ATİP'e tanımlayarak ürünü ilgili stokuna aktarmak zorundadır.

İhracat işlemleri

MADDE 13- (1) Etil alkol ve metanol ihracat işlemlerinde sevkiyat yapılmadan önce, ihracata ilişkin bilgilerin ATİP'e giriş yapılarak Alkol Transfer Belgesi düzenlenmesi ve ihraç edilen ürüne ait kapatılmış gümrük beyannamesinin, beyanname kapatma tarihinden itibaren yedi gün içinde ATİP'e yüklenmesi zorunludur.

Yaptırımlar

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ hükümlerine aykırı davranışlar hakkında 4733 sayılı Kanunun ve 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun ilgili maddelerinde hüküm altına alınan idari yaptırımlar uygulanır.

(2) Aşağıda sayılan fiiller Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında aykırılığın giderilmesinin mümkün olmadığı hallerden kabul edilir:

a) Sistemde yer alan cihazların enerjisinin kast veya ihmâl sonucunda kesilmesi.

b) Sistemdeki cihazlara ve bağlantı noktalarına uygulanan mühürlerin Daire Başkanlığının onayı olmaksızın bozulması.

c) Sistemde yer alan cihazların enerji ve data bağlantılarına Bakanlığın izni olmadan müdahale edilmesi.

ç) Sistemde yer alan cihazlara ve cihazlardan elde edilen verilerin Bakanlık veri merkezine aktarımını sağlayan sisteme bilişim yoluyla veya fiziki olarak müdahale edilmesi.

d) Sayaçları devre dışı bırakacak alternatif hat tesis edilmesi.

e) Daire Başkanlığının izni olmaksızın üretim tesislerinde distilasyon çıkışı ile nihai üretim miktarını tespit eden sayaç arasındaki hat üzerinde, depolarda ise tank çıkışından sayaca giden hat üzerinde musluk veya benzeri tahliye aparatlarına yer verilmesi veya teknik zorunluluklar haricinde sökülebilir bağlantı bulundurulması.

f) Sistemde yer alan cihazların arızalanması durumunda Daire Başkanlığına bilgi verilmeksizin müdahalede bulunulması ve cihaza yetkisiz kişilerin müdahalesine izin verilmesi.

(3) Daire Başkanlığının izni olmaksızın, ATİP dışında etil alkol, metanol ve suma alımı, satımı veya sevkiyatı yapılması ile Alkol Transfer Belgesi düzenlenmeksizin ürün sevkiyatı yapılması,

Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi kapsamında aykırılığın giderilmesinin mümkün olmadığı hallerden kabul edilir.

Belgelerin saklanma süresi

MADDE 15- (1) Alıcı ve satıcılar Alkol Transfer Belgesinin kendinde kalan nüshasını, düzenlenme tarihini takip eden yılın başından itibaren beş yıl süreyle saklamak zorundadır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Üretim tesislerinde distilasyon çıkışı ile nihai üretim miktarını tespit eden sayaç arasındaki hat ile depolarda tank çıkışından sayaca giden hatta yer alan musluk veya benzeri tahliye aparatları ile teknik zorunluluklar haricinde sökülebilir bağlantılar bu Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren altmış gün içerisinde 5 inci maddenin dördüncü fıkrasına uygun hale getirilir.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.